

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2018 r.

**w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników
sądowych**

Na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komornika sądowego, o którym mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, zwanego dalej „ubezpieczeniem OC”, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną tego ubezpieczenia.

§ 2. 1. Ubezpieczeniem OC jest objęta odpowiedzialność cywilna komornika sądowego za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 3 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, zwanej dalej „ustawą”, w tym czynności wykonywanych jako zastępca innego komornika.

2. W przypadku gdy komornik sądowy zatrudnia pracowników, ubezpieczeniem OC jest objęta również odpowiedzialność cywilna komornika sądowego za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania jego pracowników, w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 3 ustawy.

3. Ubezpieczeniem OC jest objęta również odpowiedzialność cywilna komornika sądowego za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania asesorów wyznaczonych w trybie art. 43 ust. 1 ustawy.

4. Ubezpieczenie OC nie obejmuje szkód:

- 1) polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie mienia, wyrządzonych przez ubezpieczonego małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu, rodzeństwu, a także powinowatemu w tej samej linii lub stopniu, osobie pozostającej w stosunku

---

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. poz. 92).

przysposobienia oraz jej małżonkowi, jak również osobie, z którą ubezpieczony pozostaje we wspólnym pożyciu, albo pracownikowi, o którym mowa w ust. 2, albo asesorowi, o którym mowa w ust. 3;

- 2) wyrządzonych przez ubezpieczonego po odwołaniu komornika, chyba że szkoda jest następstwem wykonywania czynności określonych w art. 3 ustawy przed odwołaniem;
- 3) powstałych wskutek działań wojennych, rozruchów i zamieszek, a także aktów terroru.

5. Ubezpieczenie OC obejmuje wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1–3, z zastrzeżeniem ust. 4, bez możliwości umownego ograniczenia odpowiedzialności przez zakład ubezpieczeń.

§ 3. Obowiązek ubezpieczenia OC powstaje najpóźniej w dniu, w którym komornik uzyskał prawo wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 ustawy.

§ 4. 1. Minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, wynosi równowartość w złotych 100 000 euro.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, jest ustalana przy zastosowaniu kursu średniego euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski po raz pierwszy w roku, w którym umowa ubezpieczenia OC została zawarta.

§ 5. Przepisy rozporządzenia stosuje się do umów ubezpieczenia OC zawartych od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

MINISTER FINANSÓW

W porozumieniu

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

ZA ZGODNOŚĆ POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM

Renata Łućko
Zastępca Dyrektora
Departamentu Prawnego w Ministerstwie Finansów

---

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych (Dz. U. poz. 2326), które zgodnie z art. 300 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771) traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

/- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Uzasadnienie

Zasadność podjęcia prac zmierzających do wydania nowego rozporządzenia wynika z faktu, iż z dniem 1 stycznia 2019 r. wejdą w życie regulacje zawarte w przepisach ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771).

Na podstawie art. 37 ust. 1 tej ustawy, komornik został zobowiązany do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone w związku z wykonywaniem czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym, w tym czynności wykonywanych jako zastępca innego komornika, a w przypadku gdy zatrudnia pracowników, również do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą zostać wyrządzone ich działaniem lub zaniechaniem w związku z wykonywaniem tych czynności, jak również za działania lub zaniechania asesorów.

Jednocześnie, w ust. 4 tego przepisu, została zawarta delegacja ustawowa skierowana do ministra właściwego do spraw instytucji finansowych do wydania aktu wykonawczego. Przedmiotowe rozporządzenie będzie regulowało szczegółowy zakres ww. ubezpieczenia, termin powstania obowiązku ubezpieczenia oraz minimalną sumę gwarancyjną.

Należy nadmienić, iż w chwili obecnej powyższe kwestie, co do zasady, reguluje rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych (Dz. U. Nr 232, poz. 2326), które zostało wydane na podstawie art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1309).

Ustawa o komornikach sądowych i egzekucji utraci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie regulacji zawartych w ww. ustawie o komornikach sądowych, z zastrzeżeniem, iż wspomniane rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2003 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komorników sądowych, na podstawie art. 300 ww. ustawy zachowa moc do dnia wejścia w życie nowego przepisu wykonawczego w tej sprawie, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie nowej ustawy, tj. do dnia 31 grudnia 2019 r.

Mając powyższe na uwadze powstaje konieczność wydania aktu wykonawczego na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 37 ust. 4 ustawy o komornikach sądowych.

Przepis art. 37 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych, do którego odsyła delegacja ustawowa zawarta w ust. 4 tego przepisu, obliguje komornika do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Należy wskazać, iż celem projektodawcy tej normy było by zakresem obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komornika zostały objęte szkody, które mogą zostać wyrządzone przez komornika, zatrudnionych pracowników oraz przez asesorów wyznaczonych w trybie art. 43 ust. 1 ustawy o komornikach sądowych.

Mając powyższe na uwadze w § 2 projektu określono zakres obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej komornika. Zgodnie z ust. 1-3 tego przepisu, ubezpieczeniem OC będzie objęta odpowiedzialność cywilna komornika sądowego za szkody wyrządzone w następstwie działania lub zaniechania ubezpieczonego, w okresie trwania ochrony ubezpieczeniowej, w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 3 ustawy o komornikach sądowych, w tym czynności wykonywanych jako zastępca innego komornika. Ubezpieczeniem OC będzie objęta również odpowiedzialność cywilna komornika sądowego za szkody, które mogą zostać wyrządzone działaniem lub zaniechaniem zatrudnionych przez niego pracowników w związku z wykonywaniem czynności określonych w art. 3 ustawy. Ponadto ubezpieczeniem tym objęta będzie odpowiedzialność cywilna komornika sądowego

za szkody, które mogą zostać wyrządzone działaniem lub zaniechaniem asesorów wyznaczonych w trybie art. 43 ust. 1 ustawy. Wskazane w art. 3 ustawy czynności dotyczą co do zasady czynności w postępowaniu egzekucyjnym i zabezpieczającym.

Jednocześnie uzasadnione jest, aby z zakresu tego ubezpieczenia wyłączyć odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń za enumeratywnie określone w rozporządzeniu szkody (§ 2 ust. 4). Wyłączenia zawierają przypadki społecznie uzasadnione, jak również sytuacje nadzwyczajne, którym trudno jest się przeciwstawić. Wyłączenie z zakresu ochrony ubezpieczeniowej szkód wyrządzonych przez osoby najbliższe jest zgodne z obecnie obowiązującą praktyką stosowaną zarówno w obecnie obowiązującym ubezpieczeniu OC komorników sądowych, jak i w innych ubezpieczeniach OC zawodowych. Z zakresu ubezpieczenia wyłączone zostały także szkody powstałe w wyniku m.in. aktów terroru. Stosowaną w standardach światowych praktyką jest, że szkody te jako niepodlegające co do zasady reasekuracji, wyłączane są z zakresu ubezpieczenia. Samo pojęcie „aktów terroru” określone jest w ogólnych warunkach zakładu ubezpieczeń. Ponadto mając na uwadze główny cel przedmiotowego ubezpieczenia, tj. ochronę potencjalnych poszkodowanych, w ust. 5 tego przepisu wskazano, iż ubezpieczenie OC będzie obejmowało wszystkie szkody w zakresie, o którym mowa w ust. 1-3, z zastrzeżeniem ust. 4, bez możliwości umownego ograniczenia odpowiedzialności przez zakład ubezpieczeń. Wspomniany brak możliwości ograniczenia odpowiedzialności przez ubezpieczyciela będzie dotyczył zarówno zakresu szkód, o których mowa w ww. ust. 1-3, jak i katalogu szkód, o których mowa w ust. 4 tego przepisu.

Obowiązek ubezpieczenia OC będzie powstawał najpóźniej w dniu, w którym komornik uzyska prawo wykonywania czynności, o których mowa w art. 3 ustawy.

Regulacja dotycząca minimalnej sumy gwarancyjnej ubezpieczenia będzie tożsama z obecnie obowiązującą. Na podstawie § 4 ust. 1 projektowanego rozporządzenia, minimalna suma gwarancyjna ubezpieczenia OC, w odniesieniu do jednego zdarzenia, którego skutki są objęte umową ubezpieczenia OC, będzie wynosiła równowartość w złotych 100 000 euro. Należy wskazać, iż od momentu wejścia w życie obecnie obowiązującego rozporządzenia w tej sprawie, tj. od dnia 1 stycznia 2004 r., resort finansów nie otrzymał sygnałów, iż określona w tym rozporządzeniu wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej została wyznaczona na zbyt niskim poziomie. Dodatkowo należy nadmienić, iż wysokość minimalnej sumy gwarancyjnej powinna być „wyważona”, tak aby z jednej strony nie obciążyć nadmiernie podmiotów objętych obowiązkiem ubezpieczenia i zapewnić prawidłowe wykonywanie czynności, których ubezpieczenie dotyczy, a z drugiej zaś strony zapewnić właściwą ochronę ubezpieczeniową. Jednocześnie należy mieć na uwadze, iż zawarte w projekcie sumy gwarancyjne zostały określone na „minimalnym” poziomie. Mając powyższe na uwadze oraz fakt, iż komornicy sądowi są podmiotami profesjonalnymi, zobowiązani do zawarcia umowy ubezpieczenia OC komornicy, zawsze powinni zawierać umowę ubezpieczenia z wyższą sumą gwarancyjną, która będzie adekwatna do potencjalnego ryzyka.

Projekt zakłada, że rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Z uwagi na zakres regulacji oraz fakt, iż z dniem 1 stycznia 2019 r. wejdą w życie nowe kompleksowe regulacje zawarte w przepisach ww. ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych, zasadne jest odstępianie od wynikającej z postanowień uchwały Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2014 r. w sprawie zaleceń ujednoczenia terminów wejścia w życie niektórych aktów normatywnych (M.P. poz. 205) zasady ustalania na dzień 1 stycznia albo 1 czerwca daty wejścia w życie przepisów określających warunki prowadzenia działalności gospodarczej.

Zgodnie z delegacją ustawową projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania przez Polską Izbę Ubezpieczeń oraz Krajową Radę Komorniczą.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), dlatego też projekt rozporządzenia nie podlega procedurze notyfikacji.

Stosownie do art. 4 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbینگowej w procesie stanowienia prawa, w związku z § 52 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.